

Załącznik do Uchwały Nr XLII.433.2018
Rady Gminy Złotów
z dnia 24 maja 2018 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

W GMINIE ZŁOTÓW

NA LATA 2018 – 2020

ROZDZIAŁ 1

Wprowadzenie

Niniejszy program jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w gminie Złotów w latach 2015-2017.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Planowane działania w programie w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji danej rodziny, będą miały charakter: profilaktyczny, interwencyjny i reintegracyjny.

Rodzina stanowi pierwsze naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze, z jakim styka się dziecko. Rodzina jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Oddziaływanie wychowawcze rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży poprzez przekazywanie wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań. Zdrowa rodzina, wypełniając w sposób prawidłowy swoje funkcje, zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości, dając im możliwość prawidłowego rozwoju i prawidłowego wypełniania ról społecznych w przyszłości.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może jednak zagrażać szereg różnych czynników. Znaczący wpływ mają zjawiska patologiczne, bowiem ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która potrzebuje pomocy z zewnątrz, ponieważ sama często nie potrafi rozwiązywać swoich problemów, w celu wyjścia z sytuacji kryzysowych oraz sprostać swoim obowiązkom względem dzieci. Do zjawisk patologicznych, prowadzących do niewydolności opiekuńczo-wychowawczej, zalicza się w szczególności: alkoholizm, narkomanię, przestępczość i przemoc w rodzinie. Ich występowanie często powiązane jest z problemem ubóstwa i długotrwałego bezrobocia, które stanowią podstawowe podłoże braku równowagi i bezpieczeństwa w rodzinie. Powyższe problemy są najczęstszą

przyczyną niedostosowania społecznego dzieci. Występujące w rodzinie trudności są często złożone i do rozwiązania wymagają interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań osób ze specjalistycznym przygotowaniem oraz instytucji działających na rzecz rodzin.

ROZDZIAŁ 2

Podstawa prawna

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Złotów na lata 2018 – 2020 jest zgodny z ustawą:

- z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2017 poz. 697, z późn. zm.)
- z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U.2017 poz. 1769, z późn. zm.)
- z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2016 poz. 487, z późn. zm.)
- z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. 2015 poz. 1390)
- z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. 2017 poz. 1952, z późn. zm.)
- z dnia 07 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. 2018 poz. 554)
- z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U.2017 poz. 1065, z późn. zm.)
- z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2017 poz.180)
- z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (t.j. Dz.U. 2017 poz. 2198)
- z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(t.j. Dz.U. 2016 poz. 1860)

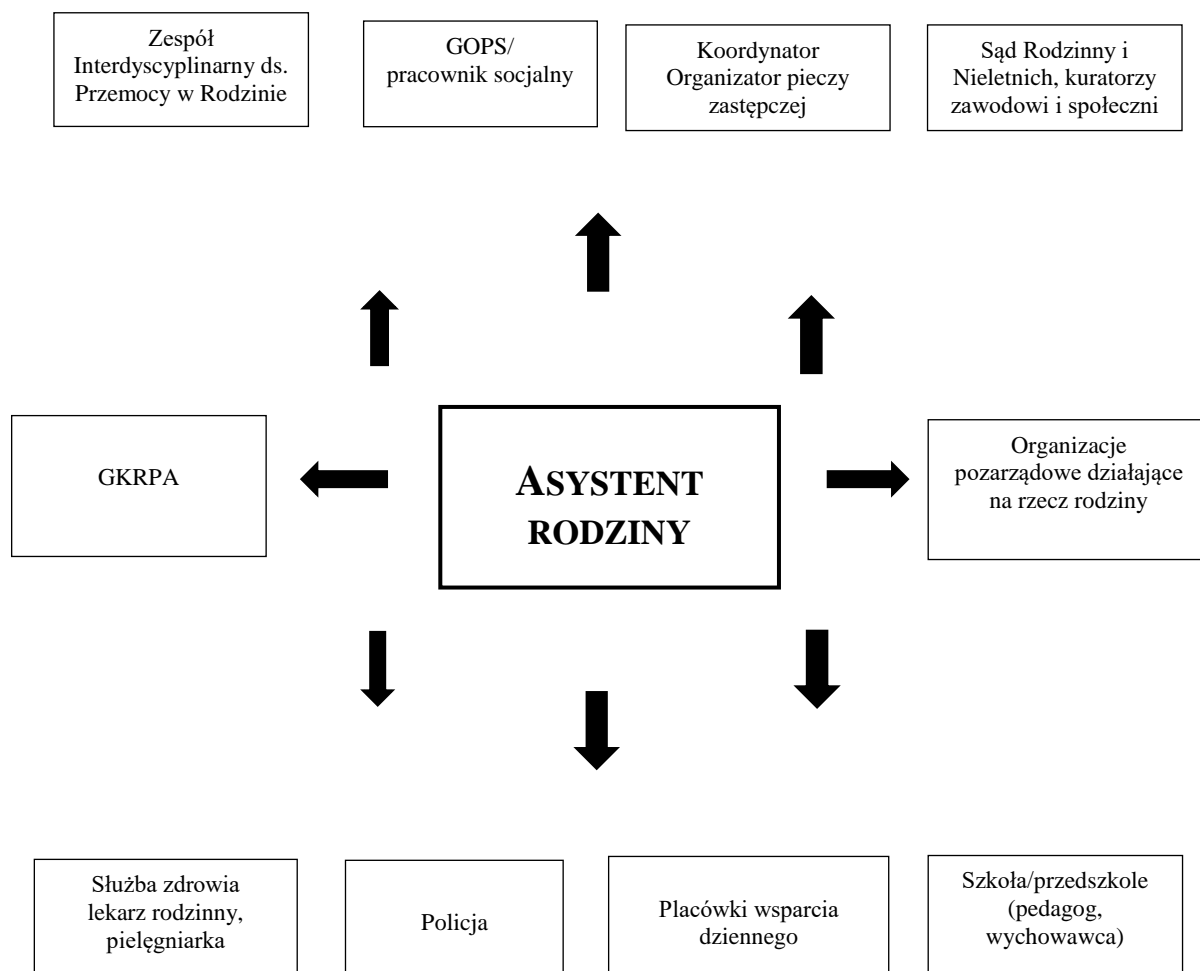
Założenia programu są zgodne z zapisami Gminnej Strategii Integracji i Polityki Społecznej na lata 2016 - 2026.

ROZDZIAŁ 3

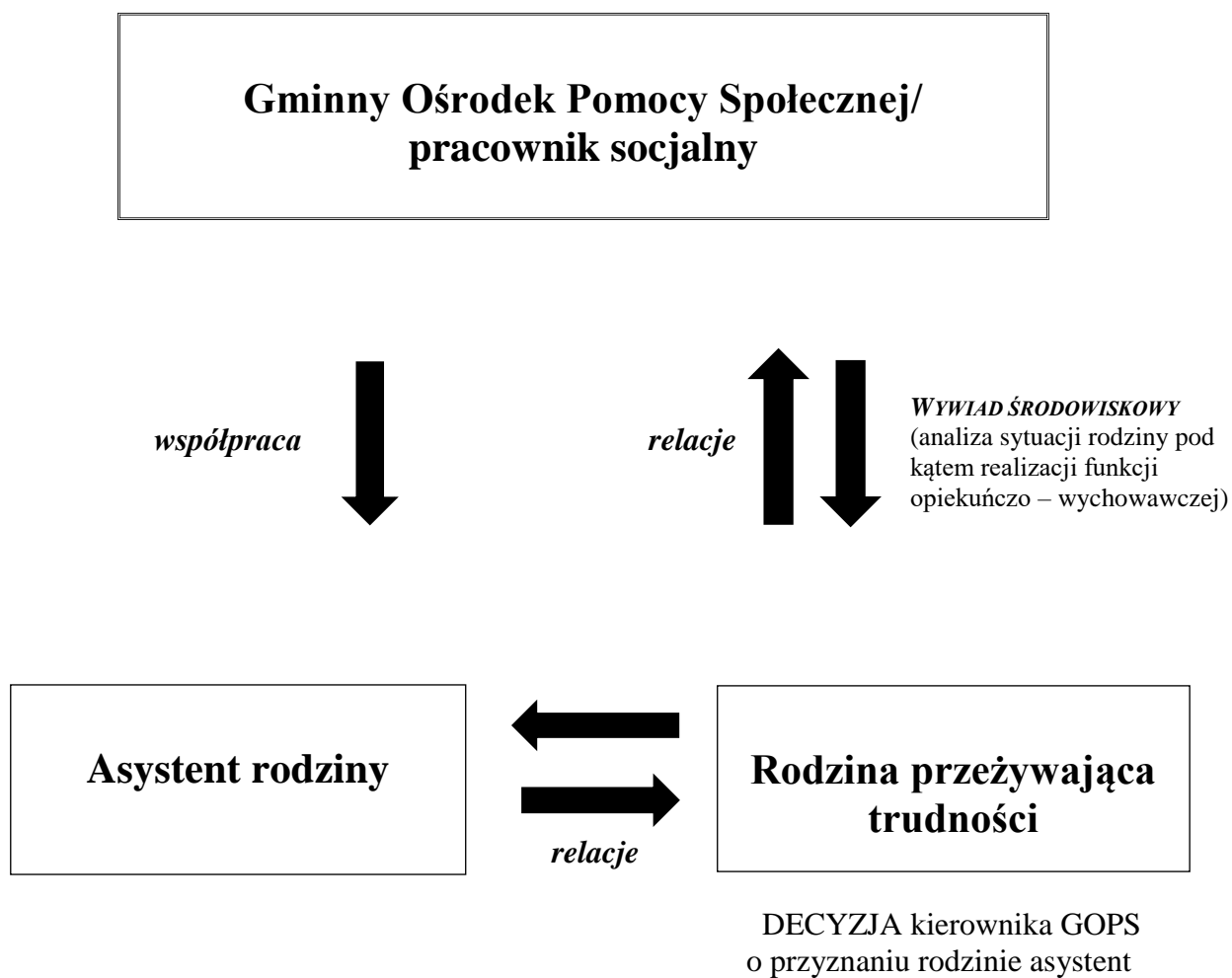
1. Organizacja wsparcia rodziny i pieczy zastępczej

Gmina	Powiat	Samorząd Województwa
<ul style="list-style-type: none"> • Asystent rodziny • Placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, - w formie specjalistycznej (zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne), - w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę (działania animacyjne i socjoterapeutyczne) • Rodziny wspierające 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizator pieczy zastępczej • Koordynator pieczy zstępczej • Rodzinna piecza zastępcza - spokrewniona, - niezawodowa, - zawodowa, w tym pełniąca funkcję pogotowia opiekuńczego i zawodowa specjalistyczna • Piecza zastępcza instytucjonalna (rodzinny dom dziecka) • Rodziny pomocowe • Placówki Opiekuńczo - Wychowawcze 	<ul style="list-style-type: none"> • Interwencyjne ośrodki proadopcyjne • Regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne • Ośrodki adopcyjne

2. Gminny system wsparcia rodziny w kryzysie

3. Asystent rodziny w strukturze gminnego systemu wsparcia rodziny

4. Wsparcie – za zgodą rodziny i przy jej udziale

INSTYTUCJE I PODMIOTY
DZIAŁAJĄCE NA RZECZ
DZIECKA I RODZINY

PLACÓWKI
WSPARCIA
DZIENNEGO

R O D Z I N A

RODZINY WSPIERAJĄCE

ROZDZIAŁ 4

Dane statystyczne z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie dotyczące liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2015- 2017.

2015r. (obowiązujący podział rodzin zastępczych do 31.12.2015r.)

Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem		Rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem		Rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem zawodowe	
Liczba rodzin	Liczba dzieci w nich umieszczona	Liczba rodzin	Liczba dzieci w nich umieszczona	Liczba rodzin	Liczba dzieci w nich umieszczona
11	19	3	5	0	0

2016r. (obowiązujący podział rodzin zastępczych do 31.12.2016r.)

Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem		Rodziny zastępcze niezawodowe		Rodziny zastępcze zawodowe	
Liczba rodzin	Liczba dzieci w nich umieszczona	Liczba rodzin	Liczba dzieci w nich umieszczona	Liczba rodzin	Liczba dzieci w nich umieszczona
9	13	2	4	0	0

2017r. (obowiązujący podział rodzin zastępczych do 31.12.2017r.)

Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem		Rodziny zastępcze niezawodowe		Rodziny zastępcze zawodowe	
Liczba rodzin	Liczba dzieci w nich umieszczona	Liczba rodzin	Liczba dzieci w nich umieszczona	Liczba rodzin	Liczba dzieci w nich umieszczona
10	14	3	5	0	0

ROZDZIAŁ 5

Podmioty działające na terenie Gminy Złotów i powiatu złotowskiego, świadczące usługi w opiece nad dzieckiem i rodziną:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złotowie,
- 2) Urząd Gminy w Złotowie,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) Zespół Interdyscyplinarny,
- 5) Placówki Oświatowe,
- 6) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie,
- 7) Komenda Powiatowa Policji w Złotowie,
- 8) Poradnia Zdrowia Psychicznego w Złotowie,
- 9) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Złotowie,
- 10) Sąd Rodzinny – Wydział Rodzinny i Nieletnich w Złotowie,
- 11) Zespół Kuratorski Służby Sądowej w Złotowie,
- 12) Placówki Kulturalne,
- 13) Organizacje Pozarządowe,
- 14) Powiatowy Urząd Pracy w Złotowie.

ROZDZIAŁ 6

Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zadaniem obowiązkowym jednostek samorządów terytorialnych oraz organów administracji rządowej jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą.

Główny cel programu

Rozwój zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych na terenie Gminy Złotów.

ROZDZIAŁ 7

Cele szczegółowe

1. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin.
2. Kształtowanie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji poprzez udzielenie wsparcia i pomocy asystenta rodziny.
3. Szeroka współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi na rzecz dziecka i rodziny.
4. Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży.
5. Podejmowanie działań zapobiegających sytuacji kryzysowych.
6. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej.
7. Monitorowanie funkcjonowania rodziny po bezpośredniej pomocy.

Działania wynikające z celów

1. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin:

- a) prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny,
- b) edukowanie za pomocą broszur promujących zdrowy styl życia.

2. Kształtowanie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji poprzez udzielenie wsparcia i pomocy asystenta rodziny:

- a) wnikliwa diagnoza wstępna,
- b) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci i rodzin,
- c) zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom,
- d) pomoc i wsparcie asystenta rodziny,
- e) opracowanie projektu planu pracy z rodziną.

3. Szeroka współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi na rzecz dzieci i rodzin:

- a) organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
- b) organizowanie zajęć dodatkowych (edukacyjnych i kulturalnych).

4. Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży:

- a) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci i rodzin,
- b) monitorowanie sytuacji szkolnej dzieci,
- c) ścisła współpraca z instytucjami działającymi w obszarze rodziny,
- d) zapewnienie bezpłatnych porad prawnych i wsparcia psychologicznego

5. Podejmowanie działań zapobiegających sytuacji kryzysowych:

- a) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych instytucji współpracujących z rodziną,
- b) zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych, wymagających interwencji,
- c) zapewnianie pomocy osobom doznającym przemocy,
- d) zapewnienie bezpłatnych konsultacji rodzinom w zakresie uzależnień,
- e) organizacja działań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców

6. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej:

- a) zapewnianie poradnictwa psychologicznego, poradnictwa prawnego, skoordynowanie działań w zakresie kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin,
- b) objęcie wsparciem materialnym rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym.

OCZEKIWANE REZULTATY

1. Ograniczenie liczby dzieci trafiających do instytucjonalnych form pieczy zastępczej.
2. Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny.
3. Poprawa funkcjonowania rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
4. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka.
5. Zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.
6. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.
7. Poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny.
8. Zwiększenie współpracy instytucji i organizacji pozarządowych.
9. Podniesienie kwalifikacji zawodowych zatrudnionych pracowników poprzez udział w szkoleniach, kursach oraz samokształceniu.

10. Wsparcie asystenta rodziny w środowiskach przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.
11. Zwiększenie kompetencji rodzicielskich u rodzin objętych asystenturą.

ROZDZIAŁ 8

Adresaci programu

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2018 – 2020 i skierowany jest do rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Złotów.

ROZDZIAŁ 9

Realizatorzy programu

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złotowie, przy współpracy z :

1. Urzędem Gminy w Złotowie,
2. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Zespołem Interdyscyplinarnym,
4. Placówkami Oświatowymi,
5. Zakładami Opieki Zdrowotnej,
6. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie,
7. Komendą Powiatową Policji w Złotowie,
8. Poradnią Zdrowia Psychicznego w Złotowie,
9. Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Złotowie,
10. Sądem Rodzinnym – Wydział Rodzinny i Nieletnich w Złotowie,
11. Zespołem Kuratorskim Służby Sądowej,
12. Kuratorami społecznymi.

ROZDZIAŁ 10

Źródła finansowania programu

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Złotów, dotacji i programów rządowych.

ROZDZIAŁ 11

Monitoring i ewaluacja programu

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złotowie.

Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będzie poprzez składanie rocznego sprawozdania Wójta Gminy Złotów z realizacji zadań oraz przedstawienia potrzeb, w terminie do **31 marca** **każdego roku** Radzie Gminy Złotów.